

ת"פ 17463/10/12 - מדינת ישראל נגד אשרף סרחאן

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 17463-10-12 מדינת ישראל נ' סרחאן

בפני כב' השופט ד"ר עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אשרף סרחאן

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עו"ד עליזה שירן

ב"כ הנאשם: עו"ד אופיר כתבי

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום בעבירות הבאות:

א. **הסעת תושב זר השוהה שלא כחוק**, לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 (להלן: "**חוק הכניסה לישראל**").

ב. **איומים**, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום, בתאריך 1.2.12 בשעה 15:00 בכביש הראשי של כפר קאסם, נהג הנאשם ברכב מסוג טויוטה (להלן: "**הרכב**"). הנאשם עצר את הרכב בתחנת דלק בכפר קאסם, כאשר ברכב נכחו ארבעה שוהים בלתי חוקיים. הרכב נלקח על ידי השוטרים יעקב לוי (להלן: "**השוטר לוי**") ואופיר אליצור (להלן: "**השוטר אליצור**") לבסיס מג"ב, כאשר הנאשם ישב במושב האחורי של הרכב. הנאשם היכה עם ידו בשמשה האחורית של הרכב. בתגובה השוטר לוי הסתובב לעברו, והנאשם איים עליו בפגיעה בו שלא כדין בהתנהגות, על ידי קירוב פניו באופן מאיים לפניו של השוטר לוי, וזאת לשם הפחדתו או הקנטתו. השוטר לוי הדף את הנאשם באמצעות ידיו בחזהו של הנאשם. לאחר עצירת הרכב, השוטרים והנאשם ירדו ממנו, והנאשם איים בפגיעה בשוטר לוי שלא כדין באומרו: "**שימצא אותו ויראה לו**", וזאת כדי להפחידו או להקניטו. לפיכך, השוטר לוי הודיע לנאשם על מעצרו וכבל את ידיו. בתגובה איים הנאשם על השוטר לוי בפגיעה בו שלא כדין באומרו: "**אם אתה גבר תוריד את האזיקים ואני אקרע אותך**", וזאת לשם הפחדה או הקנטה.

תסקיר שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם כבן 26, נשוי ואב לשני ילדים. בוגר 11 שנות לימוד. עם סיום לימודיו החל לעבוד בחברות בניה שונות. בתקופות קצרות שבהן לא עבד בתחום עיסוקו התפרנס כנהג, ובעת הזו ביצע אף את העבירות נשוא כתב האישום. להתרשמות שירות המבחן, הנאשם לרוב הצליח למלא את תפקידו כמפרנס וגילה

יציבות והתמדה בתחום התעסוקתי. משפחת מוצאו מונה זוג הורים וחמישה ילדים. אביו מרצה עונש מאסר בגין עבירות אלימות, ואמו עקרת בית. ציין כי חש מחויבות לסייע לאם, בשל היותו הבן הבכור. קשייו בתוך המשפחה באו לידי ביטוי בגיל ההתבגרות, שבו המסגרת המשפחתית התקשתה להוות עבורו גורם תומך ומציב גבולות. לחובת הנאשם שלוש עבירות קודמות בפלילים, שעניינן אלימות כללית והסעת שב"ח.

4. הנאשם נטל אחריות למעשיו והביע חרטה. לדבריו, ביצע את העבירות במטרה להרוויח כסף. באשר לעבירת האיומים, הנאשם מסר כי הותקף והושפל על ידי השוטרים בזמן מעצרו, והתנהגותו נבעה מתוך רצון להגן על כבודו. להערכת שירות המבחן, הנאשם ביצע את עבירת השב"ח לצורך השגת רווח כספי קל ומהיר. הנאשם נוטה להגיב באופן אימפולסיבי ואלים בעת שחש איום, בעיקר מול דמויות סמכותיות. להתרשמות שירות המבחן, הנאשם סובל מחסכים רגשיים קשים, על רקע יחסיו עם אביו. היעדרותן של דמויות הוריות תומכות, מכילות ומציבות גבולות, וקשייו ברכישת כלים בונים להתמודדות עם קשיים, הובילו אותו לביצוע עבירות. הנאשם בעל דימוי עצמי ירוד. בהתנהלותו ניכרים דפוסי התנהגות ילדותיים ואימפולסיביים, קושי בדחיית סיפוקים וחוסר גבולות.

5. הנאשם בעל משפחה, עובד ומעוניין לשינוי בחייו. מזה כשנתיים לא ביצע כל עבירה. שירות המבחן העריך כי ענישה מוחשית בשילוב עם כיוון שיקומי תומך תתאים לנאשם. עונש מאסר בפועל עלול להוות גורם מדרדר, אשר יפגע ביציבות שכיום מאפיינת את התנהלות הנאשם. הומלץ על עונש מאסר לריצוי במסגרת עבודות שירות, לצד צו מבחן למשך שנה.

טיעוני הצדדים

6. לטענת ב"כ המאשימה, עוה"ד תמיר גינדין ונדב רייכמן, הנאשם יליד שנת 1988, הודה והורשע בעובדות כתב האישום. במעשיו היתה משום פגיעה בערכים המוגנים של ריבונות המדינה ופגיעה בביטחון הציבור. מתחם העונש ההולם הינו החל משישה חודשי מאסר בפועל ועד ל- 18 חודשים. האירוע בוצע בשנת 2012, כאשר הנאשם הסיע ארבעה שב"חים ואיים על שוטר. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם לקח אחריו למעשיו, וביצע את העבירות במטרה לרווח כספי קל. לפיכך, יש להטיל ענישה כלכלית. שירות המבחן המליץ על מאסר בפועל שירוצה במסגרת עבודות שירות. ענישה זו אינה נותנת ביטוי לאינטרס הציבורי. לחובת הנאשם שלוש הרשעות קודמות. המאשימה עתרה לעונש מאסר בפועל בתוך המתחם, קנס כספי ופסילה בפועל של רישיון הנהיגה.

7. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד אופיר כתבי, לנאשם הסתבכויות חוזרות ונשנות עם החוק, כאשר מדובר בבחור צעיר, אשר במועד ביצוע העבירות היה בן 24. נשוי ואב לשני ילדים רכים בשנים. אמון על פרנסת משפחתו וכן, מפרנס את שני אחיו הקטנים. מהתסקיר עולה כי כיום הנאשם עובד באופן קבוע. על אף האמור בתסקיר, לחובת הנאשם אין הרשעה בגין עבירת אלימות כללית. הנאשם ביצע את העבירות דנן לשם הבאת מזון לביתו. הנאשם הינו המפרנס היחידי, ולכן עבודות שירות יקשו עליו לכלכל את משפחתו. מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ועד למאסר בפועל. מאז העבירות נשוא כתב האישום לא הסתבך בפלילים, ולכן יש לשקול את ההיבט השיקומי. הטלת ענישה כלכלית מהווה פגיעה ישירה במשפחת הנאשם. ב"כ הנאשם עתרה למאסר על תנאי, או צו של"צ.

8. הנאשם הביע חרטה על מעשיו. לדבריו, עבר תקופה קשה בחייו. כיום מפרנס שבע נפשות, ואביו מרצה עונש מאסר בפועל.

דין

9. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות לתקופה המרבית, וזאת לצד עונשים נלווים.

10. במקרה דנן כתב האישום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו מתחם עונש הולם אחד.

קביעת מתחם העונש ההולם

11. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשית בהתאם לעקרון ההלימה. לשם קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

12. במקרה דנן, **הערכים החברתיים** אשר נפגעו הינם זכותה של מדינה ריבונית לקבוע את הבאים בשעריה, וכן פעילותה התקינה של משטרת ישראל.

13. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי היתה פגיעה ברף בינוני בערכים המוגנים. הנאשם הסיע ארבעה שוהים בלתי חוקיים, וכאשר נעצר על ידי השוטרים נקט באיומים כלפי השוטר.

14. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת**, בפרט מן העת האחרונה, מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים החל ממאסר על תנאי וכלה במאסרים בפועל, כמפורט להלן:

א. ברע"פ 3865/09 **עיאדה נ' מדינת ישראל** (10.5.09), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע בבית משפט העלום בעבירה של הדעה שלא כדין (14 שב"חים). בית משפט השלום גזר עליו 7 חודשי מאסר בפועל. בית משפט המחוזי הפחית את עונשו ל- 4 חודשי מאסר בפועל. בית משפט העליון הותיר את העונש על כנו.

ב. ברע"פ 7726/13 **מסארה נ' מדינת ישראל** (8.1.14), הורשע נאשם בביצוע עבירה של הסעה שלא כדין. הנאשם הסיע ארבעה שוהים בלתי חוקיים אל תוך גבולות ישראל. לנאשם עבר פלילי, אולם זוהי הרשעתו הראשונה בעבירה מסוג זה. נידון ל- 7 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ג. ברע"פ 2210/11 **באזין נ' מדינת ישראל** (24.3.11), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, שהורשע בביצוע שתי עבירות של הסעה שלא כדין. הוא נידון לשישה חודשי מאסר בפועל (כולל הפעלת עונש מאסר על תנאי), לצד עונשים נלווים.

ד. בעפ"ג (מח' מרכז-לוד) 1671-09-13 **סאלח נ' מדינת ישראל** (01.12.13), התקבל חלקית ערעורו של נאשם, אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של הסעת ארבעה שב"חים. בית משפט השלום גזר עליו 15 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית משפט מחוזי קיבל את הערעור בנוגע לעונש המאסר, והוא נידון לשנת מאסר בפועל.

ה. בת"פ (ראשל"צ) 13768-03-13 **מדינת ישראל נ' נסארה** (29.04.14), הורשע נאשם בהתאם להודאתו בביצוע עבירות של הסעת שב"ח, הכשלת שוטר ונהיגה בפזיזות. נידון לשישה חודשי מאסר בדרך של עבודות השירות, לצד עונשים נלווים.

ו. בת"פ (פ"ת) 7065-03-13 **מדינת ישראל נ' אבו קישק** (15.07.13), הורשע נאשם בביצוע עבירות של העת תושב זר השוהה שלא כדין ועוד. הנאשם הסיע בשני מועדים שונים שב"חים. בעת אחת הסיע 4 שב"חים ובהזדמנות נוספת 5 שב"חים. נידון לעונש מאסר בפועל של שישה חודשים, לצד עונשים נלווים.

ז. בת"פ (י-ם) 8463-10-13 **מדינת ישראל נ' רשק** (27.4.14), הורשע נאשם בהתאם

להודאתו בעבירות של הסעת תושב זר שלא כדין בנסיבות מחמירות (10 שוהים בלתי חוקיים) ועוד. הנאשם הסיע עשרה שב"חים, ונידון לשישה חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד עונשים נלווים. נקבע מתחם שבין מספר חודשי עבודות שירות לבין 15 חודשי מאסר בפועל.

ח. בת"פ (רמ') 20059-09-13 **מדינת ישראל נ' נאצר** (09.04.14), הורשע נאשם על פי הודאתו, בביצוע עבירות של הסעה בנסיבות מחמירות ועוד. נידון לשישה חודשי מאסר בפועל, לריצוי במסגרת עבודות שירות, לצד עונשים נלווים. נקבע מתחם שבין חודשיים עבודות שירות ל-10 חודשי מאסר בפועל.

ט. בת"פ (ב"ש) 38900-03-13 **מדינת ישראל נ' אבוגודה** (08.04.14), הורשע נאשם על פי הודאתו בביצוע עבירות של הסעת שוהה בלתי חוקי ועוד. הנאשם הסיע שב"ח אחד, ונידון לחמישה חודשי מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד עונשים נלווים.

י. בת"פ (פ"ת) 15865-01-13 **מדינת ישראל נ' נוימן** (29.09.13), הורשע נאשם בהתאם להודאתו בביצוע עבירות של הסעת שישה או יותר שוהים בלתי חוקיים, וכן בעבירה של החזקת סכין שלא כדין. נידון לשישה חודשים של מאסר על תנאי, לצד עונשים נלווים.

יא. בת"פ (י-ם) 59838-12-12 **מדינת ישראל נ' אלצראיעה** (09.12.13), הורשע נאשם בהתאם להודאתו בעבירה של הסעת שלושה תושבי השטחים אשר שהו בישראל ללא היתר. נידון למאסר על תנאי לתקופה בת ארבעה חודשים, לצד קנס כספי.

יב. בת"פ (רמ') 2162/08 **מדינת ישראל נ' מסודי** (23.12.13), הורשע נאשם על פי הודאתו בעבירה של הסעת ארבעה שוהים בלתי חוקיים. נידון לשלושה חודשי מאסר על תנאי, לצד עונשים נלווים. נקבע מתחם שבין מאסר על תנאי לבין חודשים ספורים של מאסר לריצוי בעבודות שירות.

15. בהצעתם של ד"ר אורן גזל-אייל ופרופ' רות קנאי (להלן: "**החוקרים**") לעונשי מוצא (פורסם באתר הכנסת), בוחנים החוקרים, בין היתר, את עבירות ההלנה וההסעה שלא כדין, ומציגים עונשי מוצא מתאימים לעבירות הללו. החוקרים בוחנים את רמת הענישה הנוהגת כיום בעבירות ההסעה וההלנה שלא כדין, ואת הנחיות בית-המשפט העליון בקשר לעבירות אלו ומגיעים למסקנות אלו:

"מהאמור לעיל עולה כי לאחר הלכת ח'טיב, כמחצית מהמורשעים בעבירה של הלנה, הסעה והעסקה שלא כדין נדונים לעונשים שאינם כוללים מאסר בפועל, והיתר נדונים לתקופות מאסר קצרות. עוד עולה מהנתונים כי 55% מעונשי המאסר הומרו בעבודות שירות. לאחר הלכת אבו סאלם, חלה הקלה ברמת הענישה, כאשר 34% נדונו למאסר. גם בשלב זה 55% מעונשי המאסר האלו הומרו לעבודות שירות. על מרבית הנאשמים הוטלו גם עונשי מאסר לתקופה של מספר חודשים וקנס שעמד על 3,000 ₪ בממוצע".

16. מדיניות הענישה המקובלת בעבירת האיזמים, בנסיבות המקרה דנן, הינה החל ממאסרים על תנאי וכלה בעבודות שירות.

17. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש ליתן את הדעת לשיקולים הבאים:

א. **הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה**; כפי בנקבע לא אחת בפסיקה, הסעת שוהים בלתי חוקיים לישראל יוצרת סיכון בטחוני ממשי.

ב. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה**; הנאשם אמון על פרנסת משפחתו, והוא ביצע את העבירות על בשל מניע כלכלי.

18. בכל הנוגע למתחם העונש ההולם, מן הראוי להפנות לע"פ 2789/13 **מדינת ישראל נ' חמדי** (4.8.13) שם קבע בית-המשפט העליון כי מתחם העונש ההולם לעניין מסיעים, מלינים, ומעסיקים בנסיבות מחמירות הינו בין 5 חודשי מאסר בפועל לבין 15 חודשים. באותו מקרה עסקין בהסעה של 25 שוהים. בהינתן מתחם זה להסעה בנסיבות מחמירות, פשיטא שבמקרה של הסעה שאינה בנסיבות מחמירות, מתחם העונש ההולם צריך להיות נמוך יותר. במקרה דנן, יש לכלול במסגרת המתחם אף את עבירת האיומים שבה הורשע הנאשם.

19. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** הינו החל מחודשיים עבודות שירות ועד ל- 12 חודשי מאסר בפועל.

סוגיית הסטייה מן המתחם

20. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא. **שיקול ההגנה על שלום הציבור והשיקול השיקומי** אינם מצדיקים סטייה מהמתחם.

גזירת העונש המתאים לנאשם

21. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי ליתן את הדעת לנסיבות הבאות:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו**; הנאשם הינו צעיר לימים, כבן 26. מובן הדבר כי עונש מאסר, ולו בדרך של עבודות שירות, יפגע בנאשם. יחד עם זאת, הנאשם נשא בעבר בעונש מאסר בפועל של שישה חודשים בגין ביצוע עבירה של הסעה שלא כדין.

ב. **הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם**; הנאשם הינו המפרנס היחידי של משפחתו, לפיכך מובן כי הטלת עונש מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות אף תפגע במשפחתו.

ג. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב**; הנאשם הודה במיוחס לו ונטל אחריות למעשיו.

ד. **נסיבות חיים קשות של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה**; כפי שפורט בהרחבה בתסקיר שירות המבחן לנאשם נסיבות חיים קשות והוא גדל ברקע סוציו-אקונומי קשה, כאשר חש צורך לעזור בפרנסת המשפחה, באופן אשר השפיע על ביצוע העבירה.

ה. **חלוף הזמן מעת ביצוע העבירות**; העבירה בוצעה בתאריך 1.2.12, ומאז לא ביצע עבירות נוספות. בהקשר זה יש להעניק משקל לכך שלאחר ביצוע העבירה, ובטרם הוגש כתב אישום, הנאשם נשפט בתיק אחר בעבירה זשה, ונשא בעונש מאסר בפועל.

ו. **עברו הפלילי של הנאשם או העדרו**; לחובת הנאשם שלוש הרשעות קודמות, בדין ביצוע עבירות של הסעה שלא כדין, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ואיומים. בגין עבירות אלו הוא נידון לעונשים של מאסר על תנאי, וכן מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות.

22. עוד יש ליתן את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לכך שזוהי אינה מעידתו הראשונה של הנאשם בעבירה של הסעת שוהים בלתי חוקיים. כן יש ליתן את הדעת לשיקול **הרתעת הרבים**

בגדרו של המתחם.

23. במסגרת שיקולי הענישה בגדרו של המתחם יש להעניק משקל אף להמלצת שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד צו מבחן.

24. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לתקופה המרבית, וזאת לצד קנס כספי משמעותי אשר יהווה עבורו רכיב ענישה מוחשי, וכן מאסר על תנאי, פסילה בפועל, פסילה על תנאי וצו מבחן.

הקנס הכספי

25. עבירת שוהים בלתי חוקיים נעשית על רקע כספי. לפיכך, קיים אינטרס ציבורי להשתת עונש כספי, אשר יהווה מסר ברור בדבר העדר כדאיות העבירה. יחד עם זאת, בקביעת גובה הקנס, יש להתחשב אף למצבו הכלכלי של הנאשם.

סוף דבר

26. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

- א. **6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות.** עבודות השירות תבוצענה בהתאם להמלצת הממונה על עבודות השירות בעמותת "רעות" הוסטל בית גלעדי. תחילת עבודות השירות ביום 2.12.14
- ב. 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מהיום כל עבירה לפי חוק הכניסה לישראל או עבירה של איומים.
- ג. קנס כספי בסך של 7,000 ₪ או 70 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.1.15 לא ישולם כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי. ככל שקיימת הפקדה בהליך המ"ת הקשור בתיק, ישולם הקנס או חלקו מתוך ההפקדה. ככל שתיוותר יתרה בהפקדה, תושב למפקיד בכפוף לכל הוראה חוקית.
- ד. צו מבחן למשך שנה מהיום.
- ה. פסילה בפועל מלהחזיק או מלקבל רישיון נהיגה למשך 6 חודשים החל מיום 2.12.14 הנאשם יפקיד את רישיונו או הצהרה מתאימה בסמוך לפני המועד האמור.
- ו. 6 חודשי פסילה על תנאי מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לבל יעבור הנאשם במשך שנתיים מהיום עבירה של הסעה שוהה בלתי חוקי.

מזכירות בית-המשפט תמציא העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.
זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ב אלול תשע"ד, 07 ספטמבר 2014, במעמד הצדדים.

